

FOGLALAT: Magyar- és Erdélyország (kinevezések; országgyűlési tudósítások Erdélyből; a pesti színház részvénytársaságnak adatok; nemz. muzeum gyarapulta; Casinoi közgyűlés. Különb. f. m. tud. társ.) Ausztria. Spanyolország (cortesgyűlési munkálatok; ministeri megátalások; a királyné rosálja Calatrava nyilatkozatát; tartományi forrongások, junták föllállítása; hadi mozgalmak.) Anglia (Hardinge indítványa fölötti viták a spanyol ügyekről; felső és alsó házi indítványok; maltai, jó reményfoki és bombayi hírek) Franciaország (Meunier társainak védelmi részletei; követházi munkálatok.) Oroszország kölcsönös kereskedése a lengyelekkel. Elegyhír. Gabonaár. Dunavizátság.

MAGYAR ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő es. k. felsége f. e. márt. 28-án költ határozata által Ferenczy József hittudományi tanítót az egrői érseki lyceumnál, hevesi főesperességre emelni, April 11-ki határozata által pedig Dr. Bräuer Józsefet a pesti kir. egyetemnél Gynaekologia és Paediatria rendkívüli tanítójává nevezni méltóztatott.

Országgyűlési tudósítás: N. Szebenben apr. 24-ikén tartott 4dik országos ülésben, az országos jegyzőkönyv-szerkesztés fordulván elő, annak 5dik, u. m. apr. 25-ki országos ülésben, megbirálására 18 tagból álló biztosság választott, kik közül minden héten hat hat tag tegye a birálást, hogy így a munkálkodásban hetenként részesüljenek.

Apr. 18-án kir. biztos estei Ferdinand k. főhg a kir. főkor. mány tagjai által vezetettve, és udvarmesterétől, kamarásitól és titkokától kísértette, üdvözlő többszöri éljen kiáltások között a RRdek közt megjelenvén, fels. uralkodónk egész testi nagyságban festett függő képe alá fölemelt lépcsős polczu székét elfoglalta s föltett kalppal (mint ezt az ünnep szokása hozza magával) az országgyűlést kevetkező beszéddel nyitotta meg:

Orbis universi admiratione laudibusque celebratus, et ab omnibus justa cum veneratione intime amatus augustissimus, dum vixisset Austr. imperator, apost. Hung. rex et magnus princeps Transs. Franciscus. I. postquam toto sui in quadragesimum quartum annum protensi, memorabilibus eventibus pleni, crebrisque tempestatum procellis jactati, regiminis tempore, populorum sceptro suo subsectorum salutis provehendae, inter adversa et prospera, assidue continenterque intentus fuisset, inscrutabili divini numinis consilio, e mortali hac vita ad aeternas beatorum sedes evocatus est; recordatione sui, acerbissimum tantae jacturae dolorem, intimumque sincerae pietatis atque amoris sensum, in tot millionum, quos quondam beavit, fidelium subditorum animis perpetuo excitaturus. — Glorioso regnans Sac. Majestas throni et excelsarum immortalis memoriae patris virtutum haeres, omnium augustissimae suae domus haereditarium regnum et provinciarum, ac inter illas chari etiam sibi magni principatus Transs. et partium eidem adnexarum regimine juxta sanctionem pragmaticam, naturali immediatae successionis ordine, faustissime auspicio; pie paterno suo salutem et felicitatem magni principatus, via legibus iuribusque ejus municipalibus praescripta, procurandi studio, II. DD. SS. et OO. ad haec comitia modo legali convocavit, quorum praecipua objecta e benigni rescripti regii nunc perlecti tenoribus intellexerunt. — Grato animo recole Sac. Suae Maj. clementiam, luculentumque suae in me locatae fiduciae documentum, dum me ad haec nominatim comitia, perhonorifica plenipotentiarum augustissimam suam personam repraesentanti commissarii provincia condecoravit, quae comitia nunc, activitate mihi benigne delata, solemniter aperio.

Sanctum igitur ac peramoveam mihi erit officium, ut paternis, elementissimis, in legum iuriumque ejusvis conservationem atque confirmationem semper directis Sac. Suae Maj. consiliis pro virium mearum tenuitate satisfaciam; una etiam II. DD. SS. et OO. benevolentiam atque fiduciam mihi procurem, eorumque legali forma conceptas preces, repraesentationes et propositiones altissimo Suae Maj. conspectui substermam. — Cum itaque b. rescriptum regium paulo ante perlectum, homagiale juramentum primo loco commemoret, mihi que penitus persvasum sit, quodvis inclytorum horum comitiorum membrum, non secus ac quemlibet fidelem principis patriaeque suae amantem, atque avitae constitutioni legibusque adhaerentem subditum, regem inter et regnum lege subsistens vinculum, religione iurisjurandi amplius adhuc, eo quo fieri possit ocyus confirmandi desiderio ardere; Itos DD. SS. et OO. ad homagialis fidei iusjurandum, consueto legali modo nuncupandum provocho, quo praestito, juxta propriam Sac. Suae Maj. mihi benigne impertitam altissimam invitationem, juramentum regium, nomine et in animam Sac. Suae Maj. coram II. SS. et OO. in aeterni numinis conspectu enunciabo.

Melly beszéde királyi biztos ő fenségének a Rendek által viszont sokszorosan éljen kiáltásokkal fogadtatván, arra az országos elnök a Rendek nevében és részéről kevetkező beszédet mondott:

Ser. s a t. Optimo sapientissimoque principe dño Francisco I. mo, patre populorum suorum clementissimo, libertatis Europae assertore, cujus omnia consilia et studia, actiones omnes, provehendae fidelium suorum subditorum felicitati sacratae fuerunt, divinae omnibus suis operibus semper adorandae providentiae inexplicabili consilio, e fragili hac vita ad immortalitatem, aeternaeque gloriae coronam evocato, perennaliter in omnium nostrum animis, tam, justis tam clementis, tam humani, et non minus amati, quam suos amantis principis memoria, nunquam interiturae gratitudini sociata. — Quod ad acerbissimum et justissimum doloris, e tanta jactura concepti lenimen, nullis, ardentibusque votis exorandum fuisset, id ex immensa supremi numinis benignitate ultro nobis datum esse, venerabundi agnoscamus. Nam in augustissimo imperatore Ferdinando throni aequae ac regiarum immortalis memoriae patris virtutum haerede dignissimo, eum nacti sumus haereditarium principem, qui legum nostrarum, municipaliumque iurum conservationi, paterna solitudine intentus, fidelemque hunc haereditarium augustissimae suae domus principatum, sibi arctiori mutuae fiduciae vinculo devincire cupiens, generalia haec comitia modo scopoque legali convocavit, viamque nobis aperuit, ut de publico patriae emolumento consilia legaliter inire, et ante omnia, quod ardentibus exoptabamus votis, alacri promptitudine, exsultantibusque animis praestare, et conceptum jam omnium mentibus intemeratum fidei, obsequiique sacramentum faustissima hac die solenni iurejurando confirmare possimus. — Gratis recolimus animis pater-

nam Sac. Suae Maj. in nos propensionem, eo etiam benigne contestatum, quod ad haec comitia, plenipotentiarum commissarii regii, sacratissimam suam personam repraesentantis, provinciam, Serenitati V. Reg. concedere dignata sit, in cujus augustae persona, regnantis augustissimi principis patriae dilectissimum, magnae Mariae Theresiae in Hungarorum animis aeternum victurae nepotem, et tot gloriosorum Hungariae regum excelsarum virtutum haeridem veneramus; ut adeo, ipsam quodam modo Majestatem non tantum animis venerari, sed quasi oculis intueri valeamus. — His omnibus in dulcem, eamque non dubiam erigimur spem, Serenitatem V. Reg., hanc fidelitatis nostrae devotionem; ulteriori autem comitiorum cursu humillimas nostras preces, justa desideria, et legalia postulata, augustissimo Sac. Suae Maj. conspectui benevola cum commendatione oblatum, legaliaque nostra desideria, tanto protectore suffulta apud optimum principem, optato effectu haud caritura. — Quantum ad nos pertinet, omnes nostros conatus eo sumus conversuri, ut communem charae patriae felicitatem legalibus mediis promovere, nosque benignitate regia, et altis Serenitatis Vestrae Regiae gratis dignos reddere valeamus; quibus nos, totamque nostram patriam, in omni humilitate, impense commendare sustinemus.

Erre kevetkezett a hódoló hit letétele az 1744-iki 6dik czikkbe iktatott, hitforma szerint, olly készséggel és örömmel, minek hallása valamint a hódoló országgyűlés tagjait fejenként, úgy a jelen volt hallgatók lelkét is szent érzéssel tölté el és még magas öröm tetézte akkor; midőn a Rendek hódoló hitük letétele után, kir. biztos ő fensége felállván, és süvegének levétele, és leoldott kardjának a kamarások egyikének általadta után, jobb kezét az evangeliumra tevén, a fejedelmi esküt elmondotta.

Mennyire érezte pedig ő kir. fensége a letett eskü fontosságát, ennek kitünte egy ott jelen volt tagnak sem kerülheté el Igyelmét, mi az azt kevetett csaknem szüntelen éljen kiáltó sokban igen is kimutatkozott. Ekkor az ünnep olly szent komollyá válván, mint ezt a tárgy fontossága kívánta, kir. biztos ő fensége székét viszont elfoglalván, kevetkező beszédet monda:

Dum ex intimo pectore cupio, ut solenne iusjurandum, quod II. DD. SS. et OO., sanctitatis et justitiae divinae memores, in conspectu Dei omnipotentis nuncupaverunt, bene et feliciter eveniat; non possum gaudium meum occultare inde enatum, quod videam solenni hoc religionis actu, legale ac indissolubile optimum principem inter et inclytos trium nationum magni principatus Trans. SS. et OO. intercedens vinculum arctius stringi, firmiterque stabiliri, atque ita avitam constitutionem, legesque regni, prout etiam iura officiaque singulorum validissime confirmari. — Impleto hoc sancto, omniumque votis adeo expetito iusjurandi homagialis officio, II. SS. OO. majore jam nunc cum fiducia, animique alacritate in secuturis diaetalibus suis sessionibus, magni momenti destinationi suae omni studio respondebunt, et ante omnia necessarias ad legalem omnium officiorum restaurationem electiones, non secus et reliqua discussioni DD. SS. et OO. proposita pertractanda suscipient, omnia ea solerter ac prudenter declinaturi, quae non modo superiorum comitiorum, in longius licet tempus protractorum ad optatum condendarum salutarium legum, salutisque publicae promovendae, scopum perductioni obstiterunt, verum insuper beatae jam memoriae principi, postquam diuturnam licet patientiam suam clementiamque expugnatam cerneret, praedicta comitia non sine dolore solvendi necessitatem impetarunt. Quod ad me pertinet, omnem daturus sum operam, ut intimam atque generosam II. DD. SS. et OO. in nuncupando solenni homagialis fidei iurejurando animorum consensionem promptitudinemque, prout etiam exultantis gaudii significationes, in me velut plenipotentiarum Sac. Suae Maj. ad haec comitia commissarium concordibus acclamationibus hos inter parietes hodierna luce manifestatas, sine mora ad altissimam Sac. Suae Maj. notitiam perferam.

Mellynek végével megújult éljen kiáltások közt kir. biztos ő fens. ugyan a fens. k. főkor. mánytól vezetettve, és a Rendek által örömrészek közt kísértette a gyűlést elhagyta.

Az 1837 maj. 8-án nm. ifj. b. Eötvös Ignác főtárnok ur elnöksége alatt összeült tárnokszék kevetkezők: Pest városa részéről Szloboda Mihály tan. Budáról Schreiber Ferencz tan.; Szakolcaeről Skarnitzl István tan.; Kőszegéről Nagy Károly tan.; és város kapitánya; Debreczenerül Simonfi Daniel tan.; Károlyvárosérul Klobucharich Károly polgármester.; Szegederül Veber György tan.; Zomboréről Fratriss Ignátz tan.; Győréről Felsőöri Rába István tan.; és tablabíró.

Mult vasárnap maj. 7-én valamint a tudományok kir. Egyeteme szentegyházában Deresik János kan. kir. tan. és a papi növendékház igazgatója s a t. úgy az újlatos iskolák pesti templomában a szerzet. kormányzója Grosser János, teljes egyházi szolgálattal a tanuló ifjuság jelenlétében örömhálás áldozatot mutatott be az egek urának, szeretett Nádor-főherczegünk jobbra változott egészsége miatt. Amott az ország bírja mint a tudom. Egyetem elnöke minden tudomány-osztályi és tanítókarostul ünnepi köntösben csatolta buzgó fohászait a megmentett drága életnek mennél hosszab időkig Nemzetünk boldogítására terjedéséert.

T. N. Pest vármegye' színészeti küldöttsége f. esz. május 8-án tartott ülésében megfontolván mind azon körülményt, mellyek a pesti nemzeti magyar színház ügyében eddig kifejlődtek; azokhoz képest legczélszerűbbnek találta annak igazgatását folyó évi augus-

stus 11-től kezdve három egymás után következő esztendőre egy Részvényes-Társaságnak átadni. Melly társaság mai napon valósággal össze is állott 's az aláírást megkezdvén, iránta addig is, míg a Részvényterv közelebbi alkalommal egész kiterjedésében közönségesített fog, ezennel köztudomásra bocsátatik: hogy egy Részvény e' hazai, ugyanazért minél számosabban vesznek benne részt, annál biztosabb lábon állandó ügghöz többek járulhatása tekintetéből 40 pengő forintra határozatott, 's az negyed részenként folyó évi július 16, aug. 16, november 10-ik és 1838-ik eszt. márt. 16-án lésszen Pesten a' Részvényes-Társaság pénztárába befizetendő. Aláírási iverkek ellátvák a' Küldöttség' tagjai, nevezetesen: Földváry Gábor Elnök, gróf Teleky Sámuel, gróf Báday Gedeon, báró Lafert Antal, báró Bánfy Pál, Mérey László cs. kam., Jankovich Miklós, Nedeczky Ferencz, Benitzky Ádám, Fáy András, Patay József, Döbrentei Gábor, Benyovszky Péter, Lissóvenyi László, Steinbach Ferencz, Ilkey Sándor, Simoncsits János, Zlinszky János, Szentkirály Mórítz, és az alulírt jegyző. Kélt Pesten majus Sán 1837.

Nyáry Pál m. k.

a' Küldöttség Jegyzője.

Nemzeti Casino. A' nemzeti casinoi alkotó szabályok 6-ik pontja szerint a' közgyűlés f. e. jun. 4-ikén reggeli 10 órakor változhatlanul fog tartatni, mellyben az intézet további fentartására, 's emelésére szükséges intézkedések fordulnak elő. A' részvényes urak ezennel megjelenésre kéretnek. Pest majus Sán 1837.

Pregardt János sk. Igazgató.

Pozsony megye minapi közgyűlésében a' tömlöczök jobb rendbeszedetésére 's dologház-felállításra, főispáni helytartó Pálffy Ferdinand Leopold gróf ezer for. gr. Eszterházy Károly pedig 2 ezer 500 for. ajánlottak.

Mult évi szeptemberben igen érdekes régiség-gyűjteménnyel gyarapítá a' nemzeti Muzeumot t. Gyimóthy Simon ügyvéd ur, 's Tolna megye tábl. Az ajándékozott tárgyak jegyzéke: 16. Egy 1 lábnyi magosságú etruszk hamvveder (Urne) rajzokkal teljes épségben; kiásatott Herculumban. 2-ik. Két etruszk csésze, szinte Herculumból. 3-ik. Egy fekete agyag áldozó csésze Pompejiből. 4-ik. Egy fekete agyag tálka (v. szilke) ugyanonnan. 5-ik. Három kisebb 's nagyobb kétfülű fekete agyag korsó Nolából. 6-ik. Más egyfülű kis veres agyag korsó Bartina hegy aljából Zegzárd mellett. 7-ik. Egy kis etruszk hamvkorsócska Nolából. 8-ik. Két római mécs v. lámpa. 9-ik. Két könyvedény. 10-ik. Ugyanaz etruszk agyagból. 11-ik. továbbá négy apró tálka Herculum, Pompeji és Szombathely városokból, 's egy kis bögre (cupor) Szombathelyből. 12-ik. Három házi bálvány veres agyagból, találtak Eszéken. 13-ik. Egy nagy tengeri csigaház, több apró csigával. 14-ik. Egy elefántesontbul készült, mintegy alma nagyságú, lópor-tűlök, mellyen a' vadászoktáron kívül, elefánt, oroszlan, tigris, párducz, farkas, róka, erdei szarvas, őz, dálnvad, nyúl, szóval: majd minden futó vadállat, legszebb 's mesterségesb izléssel kimeiszve látható. 15-ik. Egy 4 torony alakú ezüst, de megaranyozott gyűrű, a' tornyok közül 4 lakatoeskan 4 gránátok függ. Ehez hasonló gyűrűt már bir a' nemzeti Muzeum, de csak két lakattal; találtak pedig e' gyűrűt Morágyon, Tolna megyében, ezelőtt mintegy 25 évvel a' köfajtók egy szirtüregben. 16-ik. Más régi ezüst gyűrű, mellyen egy bárány és zászló látható csillag 's holddal; találtak Bántán Tolna megyében. 17-ik. Más régi római ércgyűrű. 18-ik. Egy Priapus (bálvány). 19-ik. Egy féltüstü ismérten bálvány, Mórbul, (Fejérvármegyéből). 20-ik. Egy fekvő Flora. 21-ik. Egy ismérten régi görög bálvány, tánczó helyzetben. 22-ik. Egy Caesar-fej. 23-ik. Egy egyiptusi Osiris. 24-ik. Több régi érczkapocs. 25-ik. Mozaik kövek, Baja tengerbe süllyedt omladikiból. 26-ik. Egy török fa-kulacs, mesterségesen belé főzött fenékkal. 27-ik. Egy oláhos régi lópor-tűlök.

Debreczenben a' sz. györgynapi vásár minden cikkre nézve általánososan roszul ütött ki. Minden nemű kézmű igen gyéren kelt; készpénzi adás-vevés pedig még silányabb volt.

KÜLÖNFÉLE. A' jobbadán kellemes május ez' idén is szelíden nyitá ki tágos pályáját, de 5-én annyira megfelejték magáról, hogy ismét martziusban hívek magukat fővárosunk lakosai. Ugyan az e' napot megelőzte éjjel oly iszonyú szélvész kezdte dühöngni, minőt talán csak orkánhoz hasonlíthatni. A' záporral vegyes vihar egész nap növekedő dühvel pusztított; több ház fedelét is egészen lesodrotta 's majd minden házfödél v. ablak kisebb nagyobb mértékben sérült, a' repülő eszerépszindely még a' járást is veszélyesíté az utcákon. Egy faköponyeget pocsolnyába sújtott öröstül 's a' benáított katona életét veszíthetendő vala, ha néhány polgár nem látja a' veszélyt 's ki nem szabadítja. Több helyen a' legvastagabb élőfákat derékban széltöré v. gyökereztől ki hazsgatá, és számtalan kéményt 's tűzlatat döntött le. Ehez járult még a' dermesztő hideg, melly a' vész dühöngése alatt folyvást tartott, 's mellynek következtében, mint beszélük, két ember, Budától nem messze, a' szó teljes értelmében megfagyott; el lévén t. i. a' hidegtől gémberülve, nem merték a' hegyről zuhanó záporpatakon keresztül gázolni, hanem mellette leültek, elaludtak, 's többé nem is ébredtek föl; egy postalegényt pedig lováról Dunába sodrott; a' marhában 's főleg birkában és bárányban tömérdek a' kár. Még 6-kan is kellemetlen hideg, és szeles időnk volt, tegnap azonban enyhülni kezdé 's ma már sergenkint tudul minden a' zöldbe. — „Árpád“ legujabb gőzösünk már tökéletesen elkészült 's 11-én reggeli 8 órakor Bécsbe induland, melly utját szakadatlanul folytatandja, mennyire

azt t. i. a' szabályzatlan fel Buno rész valózékony vizáklása engedni fogja — Schweitzból egy óriás ökrök érkezett Pestre 's a' Dunára partján egy fabódében csudáltatják, egy kötélen tánczó o-lasz szomszédóságban. Igazán elmondhatjuk, hogy nagyobb ökröt még soha sem láttunk Pesten. Kár, hogy Bihin, az óriás, már el-távozott, most ugyan lett volna kivél mérköznie erőben 's nagyságban. —

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG, majus' 18-én tartott kisgyűlésében folytatólag a' Tájszótár' vizsgálatával foglalkozott. Ugyanekkor Gregus Mihály értekezése a' philosophia' elveiről Döbrentei Gábor r. t. előadására a' Tudománytárba fölvetetni rendeltetett; egy kinyomtatás végett beadott neveléstudományi munka vizsgálat alá bocsátott. Báró Jósika Miklós, igazgató tagja a' társaságnak, Regényei' 4 és 5. kötetét (A' könnyelműek) nyújtotta be a' könyvtár' számára.

A U S Z T R I A.

Eckel magas érdemei már rég megnyerék a' legfényeseb méltánylatot, 's egyhangulag a' numismatica patriarkájakép tisztelik őt Europa tudósai. Ammival kedveltebbül véve tehat e' szép tudomány minden barátja azon körülményt, hogy a' „Doctrina numorum veterum“ 's a. halhatlan íróját mindéddig hijában keresé a' híres férfiak emlékére készült pénzek között. E' hiányt pótlani törekvén, 1835-ben Manfredini Lajos majlandi cs. k. fő-pénzmet-szót megkérém tervem létesítésére, ki is egész készséggel hajlott kívánatomra 's ismét művészi tökélyével teljesíté. Most az emlékpénz már elkészült, épen Eckel születése század-ünnepére. Az emlékpénz homlokaján Eckel arczépe látható, e' körirással: „Josepho. Eckel. Nat. MDCCXXXVII. Mort. MDCCXCVIII. L. Manfredini. F.“ Hátlapján: Minerva, ülve, azon munkát borostyánkoszorúval fődvén, melly Eckelnek a' halhatlanságot biztoítja, 's mellybe e' szavak: D. N. V. (Doctrina numorum veterum) vésvék. Körírás: „Systematis. Rei. Numariae. Antiquae. Conditori. A'“ pénz élén: M. U. S. V. V. MDCCCXXXVII. L. Manfredini. F. — Seidl Ján. Gáb. ur két költeménnyel magasztá az ünneplés fényét. Bécs, márt. 1837. Dietrichstein Mór-rietz gr.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

Azon említett megtámadásokról, mellyeknek a' ministerség Lopez kilépte óta alávétve volt, következőleg ír egy madridi levelező: Mintán Lopez minister is megtette részéről mind azt, mi az országnak örvény-szélre jutását eszközölte; most minden felelési tehert le akar magáról rázni, 's azt hivatalban maradt társira gör-dítendő, vádakkal lép föl ellenek. Lopez szándéka ez által a' ministerséget, mellytől külön szakadt, megbuktatni, 's rettegési pártbeliekül egy újat alakítani, mellynek magát fejévé tűzhesse, e' szerencsellen országot még nagyobb zavarba taszítandó. Terve sikerítésében sok oly követre számolt, kik közül némelyek a' rettegési ministerséget csak ön céljaik elérhetése eszközéül tekintették, mások pedig, a' nélkül hogy Lopez nézetét eltalálták volna, csupán bosszújukat akarák tölteni oly ministerségen, mellynek országigazgatását legvastagabb hibák, 's bal események egész láncolata bélyegzi. Ez utóbbiak közül való Almonacid, ki f. h. Sán 's 9-én tartott cortesülési beszédében a' kormányt gondatlanságról, lelketlenségéről vádolá, 's a' mindegyre büntetlen tábornokokra, 's Valencia és Mancha iszonyú állapotjára hivatkozék. Miért nem boldogulhatunk, ugymond, minden segély daczára is a' polgárfőboru bevezetésével? Pusztá erő nem elég arra. Erkölcsi nyomosságot kellene azzal párosítani a' kormánynak. Hazafiaknak 's becsületes embereknek tartom a' ministereket; de nem értenek az igazgatáshoz. Ha az eddigi uton ezélt nem érhetek, mért nem változtatják meg azt? Végre azt kérdem: hiszik e' a' ministerek, hogy mind azon segédszerrel 's képességgel bírnak, mellyek által a' polgárfőboru gyorsan végezhetni? — Igen e' vagy nem? Erre fölszóla't az igazság-minister, a' kormányt hadi szempontbul védendő, 's mintán számos fonákságot állított 's önmagával ellemmondásokba keveredett, 's Lopez az ellene intézett gunyszavakért vissza is torlá; Mendizabal kivánt szólni; de már a' terembe léptekor is morgással 's pisszegéssel fogadá őt a' karzat 's követek nagyobb része; most ujjolag kifakadt ellene. Nagy nehezen végre szóhoz jutott, mellyel sokszor félben szakasztá a' hallgatók morgása, kik, midőn a' pénzügyminister lélekisméretül kezdé beszélni, gúnyhabotára fakadtak. Azután Lopez halmozá el őt keserű csufolgatásokkal. Majd ismét Caballero kelt föl, 's elszámlálván mind azon bal következményt, mellyek a' pártoskodók valenciai 's murciai dulongásaik miatt a' ministerekre háramlottak, azt erősíté, hogy nincs a' kormánynak elég erkölcsi ereje. Ha pedig, ugymond, a' kormány meg nem védheti alattvalóit; nem kötelesek azok fizetni a' tisztviselőket. Ezt ki is nyilatkoztatá már Toledo tartomány, 's önbeltátása szerint használandja a' közpénzt. — Caballero szavainak benyomását eltörölvén az ideigleni hadminister szólalt meg, 's előterjesztvén a' hadi viszonyokat, sajnálkodva ismeré el, hogy minden törekvésük mellett sincs kívánt foganatja áldozataiknak. Mi pedig különösen a' tábornokok vétkességét illeti, azzal vigasztalá a' cortest, hogy d. Carlosnak is szintannyi panasza van övéi ellen; 's bizonyosággal fölolvassa a' Gómez ellen intézett, de a' királyné fegyveresi által elfogott, 's 214 cikkből álló vádlevelet. Ezután arról keletkezett élénk vita: fölszólítsák e' a' kormányt nagyobb munkásságra vagy ne? A' végzést másnapra halaszták; időközben pedig megnyerék magok részire a' ministerek mindazon követeket, kik véleményükben ingadoztak, 's így a' 10-ki ülésben félreveték az indítványt 107 szóval 57 ellen. A' ministerség ezt nagy diadalnak 's hely-

zete erőbül gyengeség ban, 's Lop bántott 's ro Mad latrava min tanácsosak korunk 33 a' királynét san ministe így nyilatko nister, min fölbátorita s terek elboe natban eszl is minden lebb csaku végződék; érkezett te 's a' tartom Attil tartar dáját követ Bar a' népurasz zólni, hog berjogok t érte, a' o kiálthassák boraság kú celonába. közlése ál zottaknak főkapitány sítások sz az új törve elkövetnek kikbül az kitölték. Ap gásokról: nyögő tar helyébe ö kotmányi- lencia és sa, Cuenz lanság, 11 tisztei az tonai para tanácskoza erősítettek határozotak mányi vál vélemény minden ac rint a' ser ügyi tiszt néptül ver miatt papi ellen akar A magokra. bul 22-ik 's Bayon került a' t birni. Ev bastianba cartaciokl utnak in vagbul al lepült me den moz varezosz Alsó-Arr ciában a radort L cadell é cisco de rint az semmit ba bocs kezdé. — látt Faci gyult, 's Isturiz vizsgálat bornok, zerséget len mag

zete erőbáltának tartja; de épen ez buktatja meg őt. E' kölesönös gyengeség sőt pulyaság, kellemetlen hatást szürend a' tartományokban, 's Lopez mint népszószóló léphetend föl, a' sokfélekep megbántott 's rosszul védett katonaság pedig segédkezet nyujtand neki.

Madridi levelek szerint april 16rul rosszalá a' királyné Catalrava minisiterelnöknek azon cortesgyűlési nyilatkozatát, melyet a' tanácsosok kinevezését tárgyazó 15ik cikkre nézve tön; (L. Jelenkorunk 35 sz.) 's ha való, hogy azon kifejezésekkel élt, melyeket a' királynétul mondottaknak állítanak, ugy rövid idő mulva bizonyosan minisiterváltozás leend. Azt mondják ugyanis, hogy a' királyné így nyilatkozott: „Az első minisiter elfelejté kötelességét mint minisiter, mint lovag 's mint becsület embere.“ Illy súlyos vág ugy fölbátorita számos követet, hogy egyenesen föl akartak szólnani 's a' miterek elbocsáttatását kérni, de ismét elhalaszták; nehogy olly pillanatban eszközöljenek nyugtalanságot, midőn a' kormányt különben is minden oldalrul fenyegetik a' junták. Saragossában t. i. legközelebb csakugyan kitört a' forrongás, 's kormányzasi junta-alakítással végződék; Murciaiban pénzügyi juntát állítottak föl; a' kormányhoz érkezett toledói követség pedig szabad seregek fölfegyverzetésivel 's a' tartományi pénztárak önhatalmu rendezkedésivel fenyegetőzék. Attul tartanak, hogy Alicante és Valencia tartomány is ezek példáját követendi.

Barcelonai, apr. 18ki tudósítások szerint, mint a' Vapor állítja, a' népurasági titkos egyesületek új fordulatot szándékoznak eszközölni, hogy a' madridi „választmány-igazgatósággal“ az „emberjogok társaságával Párisban“ 's „Alibaud bosszulóival“ egyetértve, a' catalóniai négy tartomány szövetséges köztársaságát kiálthassák. A' nevezett társaságok 's minden más tartományi cimboraság küldöttei megérkeztek már, mint mondják, e' végett Barcelonaiba. A' Guardia Nacional helytelenli, hogy a' Vapor illy hírek közlése által nyugtalanságba ejti a' lakosokat; azonban, noha tulzottaknak állítja is, egészen tagadni mégsem meri. Csupán Meer főkapitány távozását várják, ki (mint mult számunk emlité) más tudósítások szerint le is mondott hivatalurul. Már is tesznek intézkedést az új törvényhatóság megválasztására. A' szabadelműek t. i. mindent elkövetnek, hogy ugyanazon férfiak megválasztását eszközöljék, kikből az utolsó zavargások idejében föllállított ayuntamientot alakították.

April 19ki 's 20ki levelek így írnak a' tartományi forrongásokrul: Előre látható volt, hogy a' pártoskodók zsarlásai alatt nyögő tartományok, a' tetteleg már rég megszűnt kormányhatalom helyébe önmagok nevezendnek hatóságokat, 's megdöntvén az alkotmányi rendszabályokat, ismét helyreállítandják a' juntákat. Valencia és Murcia tették az első lépést, példajokat követé Saragossa, Cuenza, Alicante 's at. Saragossában 10én tört ki a' nyugtalanság, 11én fölfegyverzetten jelentek meg a' nemzeti katonaság tisztei az egyetem épületében, 's magok elibe hívaták Corral katonai parancsnokot 's a' tartományi választottságot, melyet hosszas tanácskozás után 13 nemzetörégi tagbul álló segéd-választmánnyal erősítettek meg; egyszersmind ezer gyalog 's 100 lovaskatonát határozta kiállítani a' tartomány költségén, mely csupán a' tartományi választottság parancsital függjön. Barcelonaiban ellenkező vélemény uralkodott katonaságállításra nézve, mivel a' tartomány minden adóját befizette már a' madridi kormányfiak, mely e' szerint a' seregekrül gondoskodni köteles. Cuenzában számos pénzügyi tisztviselet fogatott el a' tartományi választottság, mivel a' néptül vert-pénzben kapott adót a' tózsérkedők nyerészkedhetése miatt papiros pénzzel (tresor-levelekkel) váltogaták föl. A' főintéző ellen akart szegülni ezen elfogatásoknak; de őt magát is elűzték.

A' hadi munkálatok végre ismét élénkebb színt öltenek magokra. Bordeauxi rendkívüli sürgöny szerint ugyanis a' Bilbao-bul 22kén San-Sebastianba indult, 's innen 25én tovább utazott 's Bayonne-on keresztül Pamplónába érkezett Lujan követnek sikerült a' tábornokok hanyagságát legyőzni, 's őket együtt-munkálásra bírni. Evans segítségével 6,000 katonát küldé Espartero S. Sebastianba, 2 ezret pedig Santanderbe, hogy ez magát az Encartaciokban alakítandó hadosztályhoz csatolja. Irribaren már 19kén utnak indult Pamplónából; másnap 10 ezer gyalog 's 800 lovagbul álló haderejével 's nagy számu löszérével Lodosanál települt meg, honnan az Ebron átkelni szándékozó carlospártiak minden mozdulását szemmel tarthatja. Más részrul Noguera és Alvarez osztályai, a' Cabrera által szándéklott egyesülés meggállása végett Alsó-Arragoniába küldettek. Ez által meggyöngült ugyan Valenciában a' királyné ereje, azonban Hidalgo mégis visszazúzte Serradort Lucena ostromátul, 's Ondába vonulásra kinszerité. — Forcadell és Cabrera Xericaban szállásoztak.

A' pénzsükség annyira növekedett már, hogy d. Francisco de Paula kir. hg. nyilvános lapokban is hirdeté, mi szerint az ország által megajánlott háztartási költségbul 7 hónap óta semmit nem kaphatván, kénytelenitve van magányos birtokát áruba bocsátni; 's ezt Cordovában levő ménésével valóban meg is kezdé. — A' hadminisiter Almodovar gr., kinek betegségideje alatt Facundo Infanté viselé ideiglen a' hivatalt, már egészen fölgyógyult, 's tárczáját ismét kezéhez vette. — Cordova tábornok, 's Isturiz voltminisiter azt nyilatkozatá, hogy ha a' cortes ellenük vizsgálatot rendelend, készek előtte megjelenni. — Lorenzo tábornok, ki Cuba szigetén az alkotmányt pártolá, a' megkínált vezérséget el nem fogadva, közlegénykep harczolt a' carlosiak ellen magokat védő alicantei fegyveresek sorában.

A' spanyol ügyekrül II. Hardinge indítványára tartott vitában legnevezeteseb volt Palmerston lord három óraig tartott beszéde, melyet Roebuck fölötti elmésséggel kezdett meg, ki a' radicalok közül egyedül támogató az indítványt, 's W. Follet fölöttivel, ki a' tulzó torykhoz tartozik. E' esel az angol parlamentben igen divatos, mert a' házat jó kedvre deríti, mi sokszor legjobb captatio benevolentiae, de illy szerencsésen csak angol szónok szeszélye üzheli azt. A' kérdésre térvén, áltájában védelmezé. Evans tábornokot minden megtámadás ellen, 's eldicsérte karakterét, azután pedig így folytatá beszédét: „A' tisztes és vitéz tisz sokat szolt azon erkölcstelenítő behatásról, melynek az angol sereg ki van téve, ha ollyas emberekkel egyesülve marad, kik olly kegyetlenségeket követnek el, mint a' christinók. De én azt hiszem, illy kegyetlenséget hasonlíthatlanul számosbat követtek el azon seregek, melyek ellen az angol segédsereg harczol, mint mellyekkel egyesülve van. Azonban még is csak sok az, midőn a' vitéz tisz, ki a' félszigeti háború folytatában a' spanyol seregekkel egyesülve szolgál, ha ő, ki a' britt fegyvereket guerillák által látta támogatatni, 's azon kegyetlenségekrül emlékeznie kell, mellyeket akkor a' szökevény fogoly vagy sérült francziákon követtek el 's mellyeket nem szándékom ismélteni, de mellyekre minden, ki most engem hall, 's ezen időkrül emlékezik, vissza eszmélhet; csak sok az, mondom mégis, midőn a' vitéz tisz, vagy az igen tisztes baronet (R. Peel), ki mint látszik, utánam fog megszólalni, (kaczaj, tetszés,) igen is sok, midőn ők, kik épen nem gondolták meg, hogy Wellington hg. sergét a' félszigetrül vissza kelljen híni, nehogy az angolok erkölcisége a' Minával egyesülés által szenvedjen, — ugyanazon Minával, kinek megtariatása a' parancsnokságban, mint a' tisztes és tudós exeteri tag (Sir W. Follet) előbb vélekedék, ránk nézve elég ok lett volna a' spanyol kormányal meghasonlanunk (kaczaj.) Csak sok, ha ezen urak illy okoknál fogva a' sereg koczkatott erkölciségéről beszélnek! — Akárki követé el azon kegyetlenségeket, én olly igen panaszlom azokat, mint bárki e' házban. De szerencsétlenségre a' történetek tanúsítják, hogy a' spanyol nemzet karakterében fekszik és fekdít, hogy az békében és háboruban kegyetlenebb, vérengzőbb, mint minden más nép Európában. (Halljuk! Halljuk!) Nézzenek hódításra Amerikában; nézzenek valamennyi háborura, melly Spanyolországban viseltetett az öröklési háborutól fogva 1815 évig mindennütt szembetünőleg vérengzőknek leljük őket. Nézzenek polgári nyugtalanságira: találhatni e' valahol azon emberségi elvek teljes megvetése nagyobb példajira, mellyekre minden más europai nemzet évkönyveiben olly büszke az ember. De reménylem, 's bizom benne, hogy ha Spanyolország szabad alkotmány által ujja születik, a' következmények egyike lesz az, hogy az által képezendő nyilvános vélemény a' nemzeti karakter e' hijányit és szennyeit halakan enyhíteni fogja. (Nagy tetszés a' minisiteri oldalon.) Azt mondoták: mi nagyon vétekezünk, hogy a' baskok szabaditékét elrabolni segítjük. sa't. Ha nem egészen hibásan vagyok értesítve, a' baskok olly annyira kifáradtak a' háboruban, mint bármely nép kifáradhat olly szenvedésben, mellytől meg nem tud szabadulni. Carlos serege, mint tudni fogják, nagy részint olly emberekből áll, kik nem e' tartományokba valók; 's ha találatnak is e' tartománybeliek sergében, kénytelenek azzal; mert a' ki Carlos szolgálatját el meri hagyni, megboszulatnék az annak jószágán, vagy családján. Déli Lanka shüre ns lordja saját nyilatkozta szerint azt hiszi, hogy a' baskokra nézve végre is hasznosb lenne, ezen szabaditékoktól menekedniök. Én szintűgy vélekedem. 'S miben állanak tehát e' baski szabaditékok? senki sem fogja tagadni, hogy a' többi ország vámtörvényeiből kizáratás valóságos haszon rájuk nézve, mert gyakran magok folyamodtanak e' szabaditék aluli fölmentetésökért 's a' többi tartománnyal egyenlő lábra tételökért. A' legnagyobb 's legfontosb szabaditék, melly sajátjuk vala, a' helybeli önigazgatás önkormányzás birtoka volt, (Halljuk! Halljuk!) ama' hatóságok birtoka, mellyek által saját ügyeiket magok kormányozhatták. De ugyan mit gondoljunk azon urak következőségérül, (zajos kitérés a' tetszésnek a' minisiteri padokon,) kik egy kézzel saját honosaikat meg akarják fosztani azon hatóságoktól, mellyekhez ezek ragaszkodnak, miglen a' másik oldalon arra kényszerítnek bennünket, hogy a' baskok hatósági testületeibe ne avatkozzunk (ujra meg ujra ki-kitérés tetszés,) ama' megbecsülhetlen örökségükbe, mellyet a' legrégebb időkbül vettek által? Ugyan kérlek, ne untassatok bennünket többé szinlett sajnótokkal a' baskok és szabadságik mellett! Igen örvendek, hogy az igen tisztes gentleman e' kérdést végre így állította föl, hogy e' ház szavazatjának szükség azt elhatároznia.“

A' felsőházban april 21én Alvanley lord több nap előtt jelentett indítványát csakugyan előhozá azon levelezésnek előadatása iránt, melly a' kormány és John Hay lord (britt tengeri erő parancsnoka közt a' cantabriali partokon) a' Spanyolországban harczoló britt hajóhad ügye 's tárgyában lefolyt. A' ns lord azt akará megmutatni, hogy elsőben is a' négyes szövetség czéltalan, azután, hogy britt tengeri katonaság használtatik hadiszolgálatra az ország belsőségében. Melbourne nyilvánvítá, hogy a' levelezés kívánt előterjesztése ellen semmi kifogása; egy úttal pedig igazlá a' kormány viseletét e' tekintetben. Erre fölkelt Wellington 's a' kormány politikája ellen nyilatkozott, mellyet a' minisiteri oldalrul Holland lord 's egyebek védelmeztek. Az indítvány elfogadtatott, miután Melbourne azt jelenté, hogy nézete szerint sem a' belső sem a' külső álla-

potban a' ministeriumot semmi sem bírhatja arra, hogy hivatalából kilépjen, vagy hogy a' levelezés előadatását ellenezze. —

Az alsóházban april 21én hosszú vitát támadt a' „parlamentári szabadság-sértésről”, mely miatt John Russell lord D. W. Harvey radical követet vádolta, minthogy az, mint a' True Sun tulajdonosa hírlapjában közre tette a' az új szegényi törvény hatása megvizsgálására küldött alsóházi biztosság tanuvallatását. D. W. Harvey pedig, ki szenvedélyes ellensége az új szegényi törvénynek, indítványul azt hozta föl, hogy a' tanuvallatások ezentul naponkint közre tétessenek. — A' felsőházban april 25én Melbourne lord indítványt tön az irlandi hatóság-törvény másodszori felolvasására, mely minden ellenmondás nélkül elfogadotván határozatott, hogy e' másodszori felolvasás előtt a' törvényjavaslatot majus 11én biztosságban vitassák meg. A' vitát tehát ekkor fogják megkezdeni. — A' Journ. de Paris april 27rül sem forrást sem helyet, honnan a' hír eredt, meg nem nevezve, azt mondja, hogy az angol kormány a' britt segédsereg valamennyi tisztjét visszahitta Spanyolországból; ok jun. 10ke után (mint tudva van, a' sereg szolgálat ideje ekkor telik ki) rangjokat 's helyüket az angol seregben ismét elfoglalandják.

Maltából híre érkezett, hogy a' capuai hgnek (a' nápolyi király testvérének nője) martz. 25én estve egészséges ép fiút szült. Olvasóink emlékezni fognak még ez irlandi széppel kötött regényes házosságára a' capuai hgnek.

Jóreményfoki, febr. 5ki hírek szerint Urban kormányzó fölszólítást bocsáta közre, mellyel fogvást a' kormány az ujdón hódított Adelaide tartománnyal fölhagy, 's benszülőit a' hódulati eskütől följelja.

Bombayból érkezett tudósítások szerint ugy látszik, mintha a' kormány Keletindiat Európával Beyruton át össze akarná kapcsolni. Az eufrati expeditioban Tigris gőzhajón Anan mellett szerencsétlenül elveszett tisztnek 's matrózoknak emléket akarnak állítani.

FRANCZIAORSZÁG.

A' követház april 22én az algieri ügyek vitáját folytatván, Molé gróf azt nyilvánította, hogy a' kormány szándéka akár fegyveres erővel, akár szerződés által Abdelkadert és a' constantinei Ahmed beyt meghódítani, azután pedig a' békés gyarmatítás, 's a' benszülőtteknek a' polgáritás békés fegyvere által eszközözendő meghódítása rendszerét követni. Hasonló értelemben fejezte ki magát Guizot is, ellentétben a' Thiers-kabinet rendszerrel, melly szerint az egész elfoglalt ország katonailag vala megrakandó. —

A' pairszék april 23ki ülésében a' vádlottak védelmezőire kerülván a' sor, Delaigle, Meunier védelmezője, főleg azt ügykezelt megmutatni, hogy Meunier mind a' pörbeli körülményeknél, mind a' tanik vallomásánál fogva nemcsak igen korlátolt eszű ember, hanem egyenesen bolond vala, kit mind tul csapongása mind hiúsága mindenre képessé tön. Politikai vakbuzgóságnak, vagy politikai társaságokbani részvétnek semmi nyoma. Hogy Meunier a' gonosztettet maga gondolta volna ki, hihetlen, tehát eszközül kelle használtania. Ha vallomása, rokona, Lavaux, és barátja Lacaze ellen hazug, akkor még nagyobb vétekre képes, mint a' milylenről vádolatik; ám akkor ítéltessek el, 's végeztessék ki. De ha vallomása igaz, akkor ne mondassék fejére változhatatlan ítélet, hanem a' büntetés a' gonosztett első feladásához képest enyhíttessék. Utána Ledru Rollin, Lavaux védje szól. Ó Meunier vallomását azzal ügyekszik csökkenteni hitelében, hogy ó Fieschi példáját akará követni, 's azért mondja, hogy mások által ingereltett gonosztetre. Lavaux azután feddhetetlen becsületes embernek rajzolja, kinek politikával soha semmi baja sem volt, előlött jó viszonyokban állott, 's házasságra készült, azért nem is gondolhatni, hogy illy körülmények közt olly félelmes összeesküvésbe bonyolult volna, mint a' király-gyilkolásé, 's azt is kevés nappal menyekzője előtt. Szerencsétlenségére ismérkedett meg Meunierrel, ki most a' verpad lábainál ártallant vádol, ön maga kiment-hetése végett. Meunier már azelőtt részt vön lázadásokban, 's tagja volt a' család-egyesületnek, de annak tagjait bosszútóli félelem miatt bevádolni nem meri, azért is ó Lavaux választá ki áldozatjának, melly szándékában Barré 's nője gyűlölségből iránta még megerősítették. Erre átmenvén a' három fővadáspontra, u. m. a' sorshúzásra, czéllövésre és a' Café de Parisban történt beszélgetésre, kimutatja, hogy e' tettdolgok egyedül Meunier vallomásán épülnek, 's tanu-vallomások által nagy részben megerősítettek. Az sincsen bebizonyítva, hogy a' merény-elkövetésről Meunier által tudott volna. Pisztolyát is Meunier híre nélkül vivé el: sőt azt előle még el is dugta. Az összeesküvés tehát épen nincs bebizonyítva, 's ha kétség forogna is fen, a' törvényszék gondolná meg, 's inkább kegyelmet osztana, mint vért ontatna. — Chair d'Estange, Lacaze ügyvédé, védenézetét igen tisztos férfinak állítá, kinek semmi egyéb vétké, mint hogy Meunierrel ismerős volt. A' sorshúzás Meunier pusztá koholmányá, 's ha igaz volna is, azt úgy kellene tekinteni, mint részegségben elkövetett ostobaságot. Meunier levelében ama' kifejezés pedig „Én sohasem fogok megváltozni,” nem politikai jelentésű, hanem csak Meuniernek azon elszánásához tartozik, melly-nél fogva kiesapongásiban folyvást konokul akart maradni, hisz különben Lacaze e' levelet a' törvény kezébe nem is szolgáltatta volna. — Az april 24iki ülésben még egy új tanut hallgattak ki,

neve Thouzery, ó azt vallja, hogy Meunier a' collegiumban, mellyben a' tanu tanító, már 1832ben, midőn IV Henriknek Ravaillac által lett megöletéséről vala szó, magát republicanusnak valotta 's mutatta, egyúttal Lajos Fülöp ellen szidalmakra fakadt, 's azt monddta: hogy ó a' katonaságba fog lépni 's magát híressé tenni. Meunier mind ezt tagadja, de a' tanu állhatatosan megmarad vallomása mellett, 's még azt adja hozzá, hogy ó Meunier szellette; különben jó emberügymond, volt, 's midőn a' merényről hallottam, nem foghattam meg, hogy ó lehet annak elkövetője. A' tiszt főügyész erre ismétlé vádlatit, a' védelmezők a' védelmet, 's Ledru Rollin főleg azon körülményt, hogy a' sorshúzásra nézve mind Lavaux, mind Lacaze, mindjárt az első vallatáskor, noha 200 órányi távolságra voltak egymástól, megegyeztek a' vallomásban. Az elnök erre hathatósan intü a' vádlottakat, 's névszerint Meunier: valljon igazat monddtak e, de mindenik állhatatos maradt vallomása mellett. A' vitások bevégeztetvén, a' törvényszék az ítéletet másnap mondá ki.

A' követházban april 26kán miutaa a' még kamra, a' mult év első hónapjában Tlemsenben Clauzel marsal által fölszedett adó iránt meglehetősen élénkségű vitán általtessett, a' pótlék-hitelek (tehát az algieri költségek is) 193 szóval 59 ellen elfogadattak. A' következő napra halaszták a' belgák királynéja kiházasítását tárgyazó törvényjavaslat vitáját. E' törvényjavaslat iránt már april 24kén azon észrevételt tevő Odilon-Barrot: valljon a' kormány a' korona-költség iránti törvények értelmében nem szándékozik e' a' kamrának előterjesztendő bizonyítványokkal megmutatni azt, hogy a' koronaköltség a' király fiai 's leányai kiházasításukra nem elegendő. Lacave Laplagne a' pénz ügy minister azt válaszolá hogy azon biztosság, mellynek ó tudósítója volt, ezen előterjesztést egyhangualag helytelennek nyilvánította. Ó pedig részéről most változott helyzete következtében (minthogy azóta miniszteré lön) még határozottabban ellenzi ezen követelt előterjesztést. (Nagy kacaj a' baloldalon.) A' kabinet tagjai azonban e' kérdéssül még nem hoztak határozást, de hisz világszerte tudva van, hogy a' koronaköltség (civiliste) nem elegendő. Erre Montalivet gróf, előbb a' koronaköltség felügyelője, most belminister, még határozottabban nyilvánította, mikép a' kormány a' kívánt oklevelek előterjesztése iránt nem fog megegyezni, azaz: nem szándéka a' kamrának megmutatni, hogy a' koronaköltség a' kir. háztartásra, 's gyermekei kiházasítására elégtelen. E' vita végét feszületen várják. —

Limogesből a' kormánynak telegraph útján azon tudósítása érkezett, hogy e' vidék porcellán-munkásai közt, kiknek minden dolga egészen megszűnt, igen élénk izgás uralkodik. Az épen Parisban tartózkodott ispán parancsot vön haladéktalan visszatérésre megyéjébe; de a' Moniteur későbbi jelentése szerint ezen izgások Limoges vidékén megszűntek, 's a' tudósítások azóta megnyugtatók.

Murray I. E. legközelebb megjelent illy című munkájában: „Egy nyár a' Pyrenéeken” igen vonzó jelentést olvashatni Andorre kis köztársaságról, melly a' Pyrenéek déli oldalán fekszik, Franciaország természetes határin tul, 's geogr. helyzeténél fogva Spanyolországhoz tartozik; azonban mind a' két ország függetlennek tekintü, noha Franciaországgal polgári, Spanyol pedig egyházi rendezete által kapcsolatban áll. Egy egész évezred óta meg tudta őrzeni szabadságát e' parányi hegyzug, mert még nagy Károly császártól nyerék függetlenségüket békes lakosi. Erkölcsiüket ós patriarkaiaknak fösti Murray.

OROSZORSZÁG.

Sz. Pétervárból april 12rül írják: Az orosz birodalom pénzügyministersége 's Lengyelország kormánya közt kötött alkunál fogva Shelkowsk vám-hivatal azon jogot nyerte mostan, hogy próbaképen 1837 martz. 15től fogva két évre az Oroszbirodalom és Lengyelország minden gyarmúveit mind a' három osztályból, az eredetrül szóló bizonyítványok előmutatása után, 's a' kiszabott rend szerint Oroszországból Lengyelországba, 's viszont átbocsáthassa.

ELEGYHÍR.

Rotenburg helysége Hannoverában néhány hét előtt ünnepet tartott azoni örömen, hogy már az utolsó szalmafedelű házozon is új, 's biztosb anyagbul készült tető diszjelg. — Az éjszakamerikai egyesült statusokban 1836ban 1265 politikai és literaturai folyóirat jelent meg, Franciaországban 513, (Parisban 197); Angliában 480, (Londonban 140); Prussziában 283; Olaszthonban 188; Svécziában 103; Spanyolországban 86; Russziában 80; Ausztriában 72; Keletindióban 63; Németalföldön 52; Brasiliában 52; Sveizban 50; Nyugatindióban 20; Van-Diemenlandban 9; Uj-Dél-Walesben 7; Görögországban 5.

Vesoulban (Franciaország) néhány hónap előtt egy katonához 142dik évében huyt el. Száz éves korában nyolc z adószor ment férjhez. Korábbi házasságából még 8 leánya 's 4 fia él. Közülök a' legidősbb 90 esztendő 's jelenleg szépanya. — Parisban egy még igen életre való invalidus nem rég ünneplé 177dik születésnapját. —

GABONÁR: majus 9kén Tiszta buza 80. Kétszeres 70. Rozs 51 1/3 — 50 Arpa 50 — 45 1/3. Zab 36 2/3 — 35 1/3 — 33 1/3 —

DUNAVIZ-ÁLLÁS: Majus 7kén: 9' 2" 0." skán: 10' 0" 0." 9kén: 10' 8" 6." 10kén: 11' 4" 3."